

СЛАВЯНИКЪ

ГОДИНА IV.

Русчукъ 4 Септември 1882.

БРОЙ 17

Излиза два пъти въ седмицата всяка:
Сръда и Събота.

Цѣна:
За година . . . . . 5 ер. рубли нови.
За шест месеци 3 ер. рубли . . .

Сичко, което са отнася до вѣстника, наднива са направо до
Т. Х. Станчевъ въ Русчукъ.

Неплатени писма не са приематъ.
Ръкописи назадъ се непрѣщатъ.

За Обявления се заплаща:

За всяки редъ при пръв път 20 стот.
За " " " втори път 10 "

Русе 3 Септември 1882

Както си припомнимъ миналото и предстоящето, особено онова, което има повидимому да става въ настъ, иий съголѣмо прескърбие се впушчаме въ повърхностно разглѣждане на положението си, още по-съголѣма скърбъ посрѣщаме разнитѣ явления, които се забиватъ се въ злочестото на отечество. Стремленията, както и самитѣ събития, не сѫ отъ естество да ни вѣселятъ. Отъ днешнитѣ обстоятелства, отъ Египетски войни, отъ гръцки патардии, отъ турски прокламации и тайни писма, на да ли ще остане нѣкоя държава, отъ да се не въсползува отъ случая, отъ да не постигне онова, което отъ много години желае. Само ний стоимъ хладноокръвни къмъ настоящитѣ отъ висока важност обстоятелства, само въ настъ не са мисли за бъдущността и за згодния случай да се въсползваме. Кой ни е виноватъ, когато неискаме да се разберемъ, споразумѣмъ и съгласно да водимъ една политика, едно стремление. Възненавидѣли сме са и отъ тая ненавистъ, ежедневно се вършатъ такива работи, които въ сѫщностъ представляватъ малки истини, къмъ които съкърбъ съ недовѣrie, съ прескърбие. Непрестанно се внушива помѣжду ни разединение, несъгласие, което никогажъ нѣма улесни постижението на цѣлъта, която имаме като народъ на свѣта. Нѣма кой да открие правата истина, нѣма кой да представи въ сѫщностъ онова, което са вижда и усъща. Двата явни органи, които имаме се пълниятъ съ особени принципи и идѣи, тѣ служатъ на своите патрони, водими отъ частни и лични цѣли, отъ властолюбие, и др. и др. Извѣстния органъ „Български гласъ“, този явенъ разсадникъ на тѣмнината и горѣщъ проповѣдникъ на певѣчество, непрестава отъ да се пълни съ високи препоръки на срѣдниевѣковнитѣ системи за управление, за избирателни закони, и др. безчетъ установления, които сѫ препятствува и днесъ прилагатъ на народитѣ, отъ да се развиватъ и напредватъ.

Не веднажъ сме казвали, че памъни петрѣбватъ закони, зети отъ западна Европа и то именно тия, които на практика са се показали неприсобими и безполезни. Ний трѣбва да имами закони собственно наше издѣлие, защото самотѣ са полезни за настъ и за нашата Държава. — Изработената Конституция въ Търновското Велико Народно Събрание само тя е приспособима въ настъ, защото е изработена отъ хора чисти българи, на които неможемъ да откажемъ въ широко разбиране на работите и истинскиятъ патриотизъмъ. Да се групиратъ цѣли дузини отъ закони, които да не са съгласни съ духътъ на страната и съобразни съ нравите и обичаите на Българския народъ, значи да се прекарва напраздно врѣмето, което също се плаща отъ страна на Държавната

Касса. Българскиятъ народъ, въ врѣмето на робуванието си подъ турцитѣ, не че не е ималъ закони, но конто да се управлява, но той е билъ липсещъ отъ права; създателно законитѣ които не са били придрожавани отъ това народно преимущество, освенъ дѣто не са имали никаква сила въ приложимостта си, но тѣ най-подирѣ докараха турската Империя до такова съвършенство отпадване и растроение, прѣдъ което бѣхме и ний сами свидѣтели. — Закони, въ разнородни форми и облѣзла, безъ да даватъ обширни права на народътъ, ще останатъ мрѣзва буква и бездѣйствие. — „Не щемъ закони безъ обширни права“. Това се чува почти отъ всичкитѣ краища на свѣта.

Но да оставимъ законитѣ, а да видимъ правата. Правата за единъ народъ съ много скъпоѣзни, тѣхъ които докачи, той не е народенъ приятелъ. Имаме хилди случаи, въ които цѣли царства и народи сѫ въставали за защита на своите права и самитѣ Египтяни се бориха днесъ, за защита на своите права и тамъ народа не са остава да му диктуватъ чужди господари. Но ний какъ и до колко цѣли народнитѣ си права, това го доказва, нашието повѣдение. Мечтаемъ си за високи събития, за съединение на распокъсаното на отечество, което е единственото срѣдство, за постижение на сичко, а отъ друга страна сами се разединяваме, като противодействуваме на общото желание.

Не безъ цѣль ни подѣли на нѣколко части Берлинския конгресъ, не безъ цѣль се произведохъ извѣстнитѣ партии въ настъ, не безъ цѣль се свършили едно и друго, но ний твърдѣ малко трудъ положихме, да испитаме по-отблизо причинитѣ на едно и друго. Огънъ първия част на освобождението ни, почнахме да се оплакваме: оплаквания изъ Добруджа, ридания изъ Македония, плачъ изъ Тракия, незадоволствия въ България! На дѣло обаче нищо невидѣхме! Врѣме е да разберемъ, че сме оставени сами на себѣ си, че нѣма кому да ся надѣвамъ, освѣти съни на себѣ си и на нашиятѣ отвѣдъ Балкана братия. „Родъ рода не храни, но тежко на тогова, които го нѣма“ казва народната ни поговорка. Глъсътъ на тукашниятъ уроженецъ българинъ, намира отзивъ и въ съсѣдната памъ братска страна „Источна Румелия. — Полуосвободениятъ мъченникъ за българското освобождение, гордо повдига гласть си за положението ни, като обсъжда вървежътъ на нашиятъ работи. Когато страдами ний, той усъща същето съблѣзование на сърдцето си. — Митингътъ въ Пловдивъ дойде да покаже че ний не сме забравени отъ братята си, че изгорѣла Тракия и изгорениятъ Тракиецъ, живо се интересира отъ нашието положение и отъ сърдце и душа ни желае доброто преуспѣване. — Ний отъ своя страна, сърдечно благодаримъ на нашиятъ Тракийци братия, съ поклонъ до земята пращами своите

горѣщи поздравления затова, че тѣ са показахъ наклонни да запазятъ написето достолѣтие. Хвала имъ! Слава имъ!

ДѢТИНСКА ГРАДИНА (Забавница).

Послѣдователя на знаменития *Пестлоце* и неговия ученикъ *Фребелъ* първи пътъ открилъ училище за маловъзрастнитѣ дѣца въ единъ отъ малкитѣ градове въ Германия, дѣто живѣлъ пристарелъ педагогъ и наредъ своето училище „Дѣтинска градина“. Неговата школа не била наистина градина, но той тичалъ съ дѣцата въ близката кория и по полето, играялъ и скачалъ като дѣте, тѣ що нѣкой го считали даже за изумъръ старецъ. Той продавалъ игралица за дѣца, които самъ работѣлъ съ помощта на своите малки ученици и тѣ поддържалъ своето училище. А наредъ го дѣтинска градина, защото учениците си упиличавали на всѣни цвѣти, които трѣба да са поливатъ и отгледватъ съ голѣмо внимание. Ето защо мене ми са види неумѣсто тубъ тълковане на български *забавница*. И незная отъ кѣдѣ са зели българитѣ това название, което по моето мнѣніе съвѣтъ не сътвѣтствува. Сѫщото название на тѣзи училища е градини и то е по-право въ всякой случай. Тѣзи школи и представляватъ градини въ дѣйствителностъ, само кога времето е студено, то са позволява въ салона да ставатъ игри, но никакъ не бива да са затварятъ дѣцата въ класовете и да са държатъ мирно. Това е противовесствено на подвижната дѣтинска натура, то е безъзбожно, защото отрави честитото дѣтство и убива неговите физически сили. А то е извѣстно, че и умствените способности сѫ тѣсно свързани съ физическите. И ако едно дѣте са разве по-рано, то ще биде въ ущербъ на физическото негово развитие и то става неспособно за въ по голѣмо училище, то става глупаво. Но Фребелъ никакъ не е мислилъ да обремени дѣцата съ учение, а само ималъ предъ видъ да извлече полза отъ тѣхнитѣ игри. Той е игралъ съ тѣхъ, изучилъ кои игри тѣ обичатъ най-много и ни една отъ любимите дѣтински игри не е оставила, както ще видятъ по доло читателитѣ. Въ приносна сминалъ названието „Дѣтинска градина“ сѫщо сътвѣтствува напълно. Тѣзи школи сѫ дѣйствително градини отъ най-нѣжни цвѣти, тѣ искатъ опитъ и способъ градинаръ, защото съ тия крехки създания не бива да са постъпятъ никакъ, освенъ както имъ естеството опредѣлило; трѣба опитъ око да забѣлѣжи индивидуума на дѣтето и да са съобрази съ него, инакъ много ще повреди учението.

Първи пътъ до колкото помни у насъ са писа за тия школи въ „читалище“ презъ 1874 година и тамъ тѣ са нарекоха *забавничци*. Да ли автора искалъ да внесе нѣщо ново въ историята на педагогиката, или не е разбраъ добрѣ какво пишѣлъ, не знаемъ. Но както ще видятъ читателитѣ въ Фребелевските школи не само са забавляватъ учениците. Има други видъ школи, наречени „ясли“, дѣто заливатъ и хранятъ дѣцата още въ пелени. Тѣ са распространени въ Англия и тѣ никакъ не приличатъ на първите. Тамъ си занасятъ проститѣ работници дѣцата, да ги заливатъ, до дѣ се върнатъ отъ работа и са отгледватъ дѣца съ семейство майки; тѣ дѣйствително могатъ да са нарекатъ *забавничци*. Но дѣтинските градини сѫ градини, въ които се събърятъ съмената на въспитанието и учението. Ученето е въ игра. Огънъ тѣзи игра дѣтето са учи на трудолюбие, а въ дѣтинското общество, то запознава своите длѣжности въ обществото. Ако има кой да му даде добро направление, то ще са приготви за добъръ гражданинъ, че обикнове правдата и труда. Тамъ са тури начело на характера, то става самостоятеленъ човѣкъ, вижда, че неговите малки физически сили вече възпроизвеждатъ искусни играла, познава че е човѣкъ, обикнова учението, защото вижда въ него полза.

В. Ж. . . . ва.

Едно приятелско писмо

Уважаемий Г-н

Съ настоящето си обичамъ да ви запознаѫ съ една моя забѣлѣжителна случка, които притърпѣхъ сега, въ скоро време. Случката бѣше тая:

Прѣди една Недѣля приехъ отъ пощата една по

съка съ книги, у което имаше нѣколко парчета «Есендеръ Бей». Щомъ привехъ посыпата, азъ ѝ отворихъ и книгите дадохъ на единъ тукашъ гражданинъ, който държи въ дукачъ си разни други книги и учебници, да ги продава. При това забѣжете, че азъ никакво съмѣнѣне не съмъ ималъ въ тѣзи книги, нито съмъ нѣкъ знаелъ, че сѫ запретени да се тѣ предаватъ въ отечеството ни.

Ненадейно, на 29-ти Августъ, въ събота, прѣдъ вѣчерь, дохѣда единъ джандаринъ у дома ми, да ми каже да отида при Околийския Началникъ, но защо? и той неизнаеше. Въ това време, азъ не бѣхъ въ дома, а бѣхъ излѣзъ на расходка и домашните ми обадиха за това. Азъ тутаки оти дохъ. Околийския Началникъ попита за книгата «Есендеръ Бей», кога съмъ ги приедъ и отъ кого, и колко парчета? Азъ му за всичко това расправихъ. Той ми зарѣча, утре, въ Чедбла, да се намѣрамъ у дома си и, когато ме повика, да бѫдѫ готовъ и да дойдѫ.

На утринта, съдѣтъ отпуть църква, дохѣда единъ джандаринъ и пакъ ма призова да отида при Околийското Управление. Азъ отидохъ. Другъ стражаринъ ме зѣ отъ тuka и ма заведе въ дома на Околийския Началникъ, който по единъ приветлиъ начинъ ми каза: «По заповѣдта на Окрайния Началникъ, вий требва да бѫдете спренъ при джандаретѣ, докѣ той дойде, защото има нѣщо да ви пита». — азъ тутаки разбрахъ работата каква е: азъ съмъ арестуванъ! Огъ 12 часа до 6 посѣлъ пладѣ, азъ бѣхъ подъ бодрствуванието на намѣрающъ са въ позицията стражари, докѣ Г-нъ Ломския Управителъ да дойде. Той дойде и то заедно съ секретаря си Ивановъ. Послѣ това, повика ме въ канцеларията на околийския началникъ, и, прѣдъ пристигането на секретаря си и секретаря на околийския началникъ, начна да ме сѫди и изобличава: че азъ си неизнашъ длѣностъта, че съмъ разносителъ на разни вѣстници и книги, на които авторитетъ имъ сѫ съ подли души, вагабонги, неприятели на държавата; че съмъ развалия учениците си, като съмъ имъ давалъ отъ «Есендеръ Бей» да ги продаватъ и прочее и проче. Азъ тuka неможахъ да се стърпѣ, но помолихъ Г-на Управителя, да ми даде разрешение, да се обяснимъ, като му прибавихъ че: ако азъ, Г-нъ Управителю, съмъ наистина давалъ отъ тѣзи книжки «Есендеръ Бей», на учениците си да ихъ четятъ или продаватъ по чаршията, тогава, самичъкъ си подпишавамъ присъдата: срѣба, но това не е истина, казахъ му, това е вѣдѣтъ. Г-нъ Управителю, дързна тогава и ме нарѣче лъжецъ, и че за напрѣдъ строго ще ме прѣследвамъ и работата се єврѣши. Азъ съмъ голѣмъ доказание и наскрѣбление си отидахъ у дома. Дома заварихъ: фамилията си и дѣлгата си въ голѣма скърбъ и отчаяние!

Азъ немога да се начуда именно: защо и по какви причини тукъ, въ растояние на дѣвъ години, да ме толкова прѣтѣдватъ и да ми не даватъ миръ и спокойствие. Азъ осемъ години учителствувамъ въ Ломъ, никому нищо не съмъ направилъ, на никой честътъ гражданинъ честъта не съмъ доказалъ; слѣдвахъ съмъ си работата по най-трудолюбивъ начинъ, учениците си съмъ обичалъ и ги обичамъ като свои чеда; трудилъ съмъ се както се и труда да опхтвавъ учениците си по пътъ на истинското вѣспитание. Никакъвъ скандалъ въ кафене или хотелъ не съмъ правилъ, нито пакъ имамъ обичай да ходя по публични хотели.

Така сѫщо, азъ съмъ се пазилъ отъ да бѫда партизанинъ, но по единъ най-скроменъ начинъ азъ съмъ съчувствувалъ нуждата на мосто отечество, сърадвалъ съмъ и на неговата свобода и никоги и прѣдъ никого не съмъ говорилъ противъ материалистъ и прѣстиниетъ нужда на сѫщото си отечество. Но защо сега да ме нѣкни гонятъ и винуватъ на гражданинъ ми криво мнѣнїе заради мене, за това немога да ся начуда.

Защо си Либеральъ, ще ми каже нѣкой. Да, азъ съмъ Либеральъ, това не крия. Но какво е значението на думата, Либеральъ, ще попитамъ азъ сѫщия, и дали цѣлта на Либералътъ е да разорява общественото спокойствие и благоуправление? Да ли цѣлта на Либералътъ е, да бѫде завистникъ противъ природните човѣчески права? Да ли цѣлта на Либералътъ е, чрезъ лъжителство и подълътво, да се труди да експлоатира народъ си за частвиятъ си интересъ, за срѣбо и злато? Да ли цѣлта на Либерала е, да сѣ раздори между обществото за тогова или оногова, да прислѣдва кое то завѣрне, и, ако е въ сила, да може да му отърве и залога изъ устата му? Ако е цѣлта на Либерала такава, той не е Либеральъ, но . . . ; тогава той нема право да носи това име.

Казахъ: ако съмъ Либеральъ; но не съ такива качества, каквито по горѣ споменяхме. Като гражданинъ, азъ имамъ право да съчувствувамъ положението на отечеството си и да зижмъ съучастие въ неговата радостъ или скърбъ. Като учитель, азъ съмъ длѣженъ, не да уча учениците си на партизанство и политика, но да ги опхтвамъ въ истигните пъти на вѣспитание

и да се труда да ги приготви да бѫдатъ добри граждани. Може ли нѣкой да докаже, че азъ съмъ училъ учениците си на партизанство или да ги настроилъ противъ административното управление? Не, азъ съмъ се въ това най-строго пазилъ!

Его, драгай, каква случка прѣтърѣхъ и до какво положение съмъ днесъ за днесъ достигналъ!! Дано почитаемото ни висше правительство земе това въ внимание и прѣбрести подобни произволия. Скоро ученицата ще бѫдатъ затворени по причина за нерѣдовното исплащане на учителите. Жално, наистина!

Ломъ 31 Авг. 1882.

Г. Д. Искреновъ.

ДОДИСКИЙ.

Търново 30 августъ 1882 год.

Г-не Редакторе на в. «Славянинъ»

Моля Ва да вмѣстите въ единъ отъ стълбовете на почитаемия Ви вѣстникъ съдѣдующата ми дописка.

Прѣди една седмица, съдѣдъ тѣржесътвенния водоевѣтъ на мѣстото гдѣто прѣшъ да се почни зданието, се почна, въ новоствъстаната ни махла св. Троица, училищното здание, въ което ще се прѣподава първоначално учение. Това здание са е работило до сега, споредъ пла-на отъ министерството и ще бѫде на два етажа; то е въ една отъ пай-хубавата част на махлата, далечъ отъ уличния шумъ и при чистъ въздухъ.

До днесъ почти му са изработи първия етажъ, а скоро ще почне и втория, до колкото е изработено прѣставлява единъ добъръ изглѣдъ, тѣй щото ако и да е малъкъ, но ще бѫде едно отъ най-приличните и най-добъръ расположениетъ Търновски училища.

Понеже махлата ни като изобилува отъ вода, за това настоятелътъ сѫ па-умили, да приведетъ въ училищния дворъ единъ источникъ съ вода, съ което ще може да се държи въ училището надлежната чистота и да не са принуждаватъ учениците да пиятъ пранилата вода въ дървенитъ сѫдове.

За построяването на това училище, жителите отъ махлата ни, крайно благодарятъ Министерството на просвѣщението за гдѣто ги олесни, като имъ отпусна нужната помощъ.

Никола Х. Паскаловъ

Елена 26 Августъ 1882 год.

Г-не Редакторе на в. «Славянинъ».

Два часа на Западъ отъ градецъти на Търновското имено на мѣстото називаемо „Сеновъ коесть“ имание направенъ единъ дървенъ мостъ, прѣтъ който сдѣвамъ минуване човѣкъ, а ако се случене съ конъ или кола въ врѣме на преижданието на реката, която става доста голѣма, човѣкъ трѣбаше да чака нѣколко дена за да искайде и тогава да мине, отъ което населението губеще доста врѣме, но отъ нѣколко врѣме на човѣкъ, като съзъмъ съдѣдътъ, то зимпо врѣме или съдѣдъ силенъ джѣдъ, минуванието бѫше невъзможно; благодарение на почитаемото ми министерство, като зе въ внимание молбата ми, та отпусна едно количество пари, и съ съдѣдътъ както на гражданинъ, тѣй и на околията ми, речението мостъ е вече на свършиване, който по хубавината и здравината си, ще надмине другите досега направени мостове въ околията ми, както и ще избави много жъртви, които ставаха прѣди направлението му както на хора, тѣй и на добитъкъ. Благодарение сѫщо на почитаемото Министерство за помощта, която отпусна за съ

гражданието на правителствения домъ, който бѫше изгоренъ прѣди войната отъ дивитѣ Азиатици, който по хубавината си ще краси доста градецъти на. Тукъ както на правителствения домъ, тѣй и за моста съдѣдътъ, което показва населението, заслужва похвала.

Слава Г-ръковски.

Елена 27 Августъ 1882 год.

Г-не Редакторе на в. «Славянинъ»

Слава Богу: отъ дѣвъ години насамъ сме са здѣши съ градски Докторъ имено Димитровъ, за когото незная какъ да говоря, наистина азъ неискажа да говоря нищо противъ Гму, но като видѣхъ че захвата вече да излази вънъ границата, то поехъ перото спорѣдъ силитѣ си, че оними иконе въ кратце.

Прѣди нѣколко врѣме Гму си купи чифликъ въ м. Козидере, който за сега почна често да го посѣща, а въ градца ни и по околната че имало болни то Гму малко го е грижа! той си позволява често да ходи на чифлика си, да стои по нѣколко дена, и когато си доди и стои два — три дена и доджъ нѣкни лица да го викатъ да отида да прогледа болниятъ имъ, то Гму ить отговаря: азъ ще дода! а той са каче на своято си конче черкезче, и отива на чифлика си, разбира са че пряснатата риба, че има много.

Когато е въ домъти си, Г-му вика отъ високия си чардакъ на болничните слуги: «Ей вий тамъ», сълате да ми уловите кучетата, които ще проводя на чифлика! една отъ слугите отиде, а другия имено: Маноянъ Петковъ отговори: азъ не съмъ дошелъ да ловя кучета, но да слугувамъ на болниятъ! и после нѣколко дена поменати слуга оставилъ отъ болницата. Азъ по моему до колкото зна, слугите болнични, не сѫ да ловятъ кучета на докторъ, да му тимарятъ кончето, и да ходятъ по извѣята да гонятъ и ловятъ сиритѣ, но да слугуватъ на болниятъ въ болницата.

Огъ нѣколко врѣме са се появила, както въ градца ни сѫщо и по околната ни болесть «Дезентерия» която немилостиво усмъртва дребните дѣчици; че каша имено за смъртъ на 14 годишното момченце на жители изъ град. Ивана Христова, който ако и да го лекува, но когато стана много зѣ болно, то баща му тича изъ градца да търси д-ра, който да прилети на помощъ, но дѣ го . . . той въ Кози-дере!

Не далечъ отъ градца ни на западната страна лежи м. Шюпаца, състояща отъ 4 къщи, за малко врѣме умрѣха 7 дѣца отъ «Дезентерия» когато Г-докторъ са е расположилъ на чифлика си. Въ това сѫщо врѣме са помина и жаната на Петка Михова, за която ходиха нѣколко пажи да търсятъ и викатъ Г-му, но дѣ го . . . и като са мѣчи казаната жена три дена, умрѣ.

Прѣди три мѣсена, една 60 год. жена умрѣ отъ напрасна смъртъ, за която доди исследователъ отъ г. Търново, който отиде съ градския и Военниятъ Доктори, които заповѣдаха на фелдшеригъ та я распраха и разгледаха, и най-после я предадоха на домашните имъ да я погребатъ; Г-дръ като си е земалъ място отъ дугена на Христа И. Сангурджиева, синъ на умрѣлата жена, на когото днесъ неискажа да му заплати мястото на пажи, но му опира за визита, за дето е ходилъ да глѣда майка му, когато са я распрати; моля Г-му, да си заплати мястото що е взѣлъ отъ поменатото по горѣ бедно циганче.

Сурина когато ходятъ болни на болницата, за да ги прогледи Г-дръ, то той си позволява, и ната млади булки: кои са, и кой имъ е пр. . . деца? въ отговоръ на това му казватъ: ние не сме дошли тукъ да наиграмъ за дѣцата ни кой ги е . . . но, прѣгледай ни болниятъ дѣца, и дай нужните погребности за излечаванието имъ че по скоро. А на старигъ, бабичка говори много хули думи, като жарши, свине и пр. . вие изригахте сички бабички, че тогава се дошли при менъ, сега идете при св. Богородичка и я молете ти да ви изцери, и при иона да ви свѣти вода и др. под. Не прѣди много врѣме единъ циганенъ отъ градца ни имено, Руна Гунчевъ, който имаше последното си едно дѣцето болно отъ «Дезентерия» човѣка безъ да знае регулатата докторова, отива съ болниото си дѣто въ домъти на Гму, който като го вижда, изгонва отъ пажната врата на улицата, и като си занесе болниото дѣченце въ домъти си, не сѫщъ много врѣме т. жалостъ искаше да са обясн. Съ една речь отъ тъзи постежика, населението е много уплашено, и са боядисаха да отидятъ на болницата, а болестите си вѣроятно.

Огъ нѣколко врѣме на самъ вѣче съвсемъ вънъ границата е излѣзъ Гму, който почна често да напа-

да, както надзирателя болничанъ, също и фелдшерите, въобще и другите слуги, които нарича пинци, земярета и др. когато те си испълняватъ длъжността много честно и почтено, за което заслужватъ похвала, това може да подтвърдятъ всички ви жители отъ цѣла ти Еленска околия.

Незная да ли Медецинския ви Съветъ, ще земне въ внимание изложеното ми до тукъ, и да земне по-добри мѣрки за прекратяванието на зластието що е споделяло бедното ви население; за сега толкова другъ путь повече.

Единъ гражданинъ.

Казанлѫкъ, 22 Августъ 1882 г.

Г-ре Редакторе на в. «Славянинъ».

Безъ друго, че българитъ отвѣдъ балкана любопитствоватъ да знаятъ нещо за обиколката въ областта ни отъ Н. С. Главниятъ управителъ.—Напистена, много сърдца се зарадваха като видѣхъ свойтъ князъ, че иска да види своите поданици. Това е вторично обхождане на страната ни отъ Н. С.; народътъ го посрѣдна на всякадѣ твърдѣ блъскаво, въ всякъ департаментъ (до сега обходениетъ) и околийски градъ включително и селата, които сѫ по линията на посето, бѣхъ украсени съ разни зелени вѣтви и триумфални врата съ надпись „Добръ дошелъ светлий княже“ а нѣгъ „Пастиръ добрий душу свою полагаетъ за овци.“ Населението бѣше съ отворени обятия и на вредъ се чуваше викъ, ура! да живѣе князъ Богоиди.

На 22 Авг. Н. С. придруженъ отъ Г-на Старозагорски префектъ, казанлѫшкий околийски началиникъ, Старозагорски и казанлѫшки жандармски командиръ съ нѣколко души шинчанци, се качи на балкона. Той обходи всички памятници и бивши прѣзъ 1877 год. позиции и укрепления на руситѣ и турци. Вечеръта се завѣрна пакъ въ Казанлѫкъ и на 23 того тръгна за въ Калоферъ и Карлово.

Въ время на приеманье визита отъ Н. С. забѣлѣжило се, че нигде нѣмало граждани освѣнъ председатели на разните управления. Язикътъ на массата говори: „това е моделъ аристократически“ било то по каквото и да е начало на распоряжение.

Единъ придружникъ.

Търново, I Септември 1882 г.

Зачуденъ оставамъ отъ нѣколко време, като несрѣщамъ въ вашия органъ нещо писано за Търново, или отъ Търново, да ли списатели нѣма или неискатъ да пишатъ? но имайте си добрията Г-ре Редакторе, и вмѣстете въ орагана си настоящето, като ви са обѣщамъ че ще въ посетявамъ си ги съ тоги.

На 30 Августа, за тезоименитния денъ на Всеросийския Императоръ Александъръ III, и за нашия възлюбленый Князъ Александъръ I. — отъ сутрината всичкото духовенство начело дѣда Климентъ, служиха въ соборната черкова Св. Богородица, съѣдъ отпуска на чърковата, се извѣрили панахида за въ бозе почивния нашъ баща, съѣдъ панахида всичкото духовенство, заедно съ народа (които имаше) изъ хоха предъ полицейския домъ, дѣто се извѣрили молебънъ, съѣдъ молебна народа се разотиде. Много очуденъ останахъ г-ре редакторе, защо дѣдо владика неказа нѣкое слово? Съѣдъ това г-нъ кметъ отправи поздравителни телеграмми, както на Всеросийския Императоръ, сѫщо и на нашия възлюбленъ Князъ Александъръ I. — Въчерьта Общ. Управление даде баль, на бала се каниха

по отличните граждани, които заслужватъ похвала (съ особени билети) врѣме съ г-не редакторе, човѣкъ да си напомни старата поговорка: „всичко Мара втасала, само вѣждитъ си непоправила,“ че и ний, учителитъ отъ шесть мѣсяца се прозяватъ на гладъ, а нашите отлични . . . се веселятъ.

За сега толкова

Гражданинъ.

Тутраканъ, 31 Августъ 1882 г.

Г-ре Редакторе на в. «Славянинъ».

Въ брой 456 отъ 26 августъ, въ разните новини „Българинъ“ слушалъ, че е единъ отъ членовете на Русен. Окр. Управителъ Съвѣтъ са билъ разговоряли въ кафенето съ нѣкои отъ членовете на общинското градъ управление, че Тутраканското общин. управление, ся било основавало на съвѣтията, дѣто са приказвали въ кафенетата и правяло постановления, и цѣлъ да поговори по това! Часть по-напредъ чакаме да излѣзе този, който цѣлъ да говори, защото, ако е говорението му като празна воденица, то ще направи публиката да се посмее.

Единъ гражданинъ.

Тутраканъ I-и Септември 1882.

Прѣзъ 1880 год. нѣкои отъ гражданини, желащи да се състави въ градътъ ни едно дружество, съ цѣль да служи за народното образование; това предприятие на мнозина отъ гражданинъ ни се видя за добро, но всичко остана безъ да се тури нѣщо въ дѣствие. Прѣзъ 1881 год. мѣсецъ Септември въпроса се пакъ повдигна, събрание стана, дѣто са разисквани дѣло и широко по това дѣло, добрата тѣзи свята цѣлъ не била и тя за много; щомъ се изработи уставъ и поднесе на удобрение, нѣкои отъ членовете въ това събрание, вмѣсто да се заематъ съ живо присърдце за осъществението на това свято дѣло, по непрѣвестни и до сега причини, разѣлнуваха са и безъ да рѣшатъ нѣщо, всѣкій си отиде въ домътъ както бѣха и дошли, и до сега така си остана. Годината на това събрание наблюдава, отъ събъдѣ се услышава, да ли не ще има нѣкой да поклони този въпросъ, но не са забави да са склони годината, слушамъ че въ едно частно събрание, отъ нѣколко граждани са разисквало относително, че било нужно да има въ градътъ ни едно Благодѣтелно Дружество; мнозина са зарадваха отъ този слухъ но и мнозина казаха, че нищо нѣма стане. Прединачнателътъ приди да изработи уставъ, отъ единъ листъ за волна помошъ, записаха са много членове, повѣчето първите си граждани, кой по 2 — 3 — 5 — 10 и 20 рубли, само дано стане; изработи са единъ уставъ, но той не са удобри, изработи са други, но и до сега не е станало събрание, за да го прегледа и да са избере настоятелство; вижда са че и това тѣй ще остане, както по приди! Най малките селца си устроиха дружества, читалища, а ний още неможимъ да си устроимъ едно дружество.

Г. Г. Гражданинъ, не трѣба да си пожътъ братски и си отвориши едно дружество, което виждамъ че е твърдѣ нуждно; стига да ходимъ по кръчмитъ и да си губимъ врѣмѧто. Европейските народи само чрѣзъ силата на дружествата са можле да са развили и достигнатъ до тѣзи степени.

Единъ гражданинъ

РАЗНИ

Въ единъ отъ посѣдѣнитъ си броеве „Български гласъ“ съ радостъ извѣстяване на своите читатели, че нѣколко ученици българи, за които се давали всѣка година по 7,000 рубли, свършили науките си въ гр. Тула съ отличенъ успѣхъ и се заврнали въ отечеството си да му послужатъ съ способностите си.

Мило и драго ни бѣше, като прочетохме това извѣстие и до гдѣто още занимаваше радостта ни, ний имахме

зачестината да получимъ отъ единъ приятель, слѣдующето неприятно съобщение, което дѣлбоко ни насърби и къмъ което обрѣщаме вниманието на „Български гласъ“ да го прочете нѣколко пъти и да си даде мнѣнието.

Ето съобщението:

„Въ 1879 година ученицитъ които бѣха испроводени отъ България да слѣдватъ въ оружейното училище въ г. Тула (Росия), тия дни благополучно пристигнаха въ г. Русчукъ; но за жалостъ, че при такова едно успѣшино и отлично свършиване научиха си, които ученици сѫ снабдени съ нѣждните атестати, днесъ за награда получаватъ арестъ! защото, по исказването на ученицитъ, не приели тѣжките и унизителни за тѣхъ условия, да работятъ като прости работници въ туканиния арсеналъ. Вотъ тѣбъ награда и оцѣнение на трудътъ да се нощува по голите и прашливи дѣски. Жалко е воистина, че вмѣсто да се оцѣни трудътъ и удовлетвори желанието на тия бѣдни ученици, които желаятъ съ драга воля да служатъ на отечеството си и покажатъ свои си знания, не като прости чираци работници, — но като майстори, които имъ свидѣтелствуватъ тѣхните бѣдни атестати.

Бѣдните, съ голѣма радостъ пожелали да се представятъ предъ Него Височество, но строго имъ се забранило.

Прекръщанието на нѣколко глупави момчета, което извѣришиха нѣкои чужди агенти въ Русе, привлѣкло внимание на Н. високопреосвѣщенство Митрополита Григория, който отъ своя, страна, взѣлъ нѣждните мѣрки, за откриването на това неприятно явление, както и за прекратяванието на подобни скандали съ вѣрата ни. Ний мислимъ и искали да вѣрваме, че Н. високопреосвѣщенство Митрополитъ Григорий, ще употреби си всичкото си влияние, гдѣто трѣбва, да се прекратятъ за напредъ подобни докачения на черковните ни обряди. Какво е направила мѣстната ни полицейска власт въ този случай, да ли е взѣла и тя нѣкакви мѣрки, да се не подиграва съ какви пришелци съ религиозните ни святыни установления, и да ли е извѣстна същата власт за скандала, който се готвялъ ако се появѣтъ на сцената прекръстителитъ? нищо неизвестъ, по мислимъ че ще принесемъ една голѣма услуга, ако предизвѣстимъ на надлѣжната власт, че огорчението въ добритѣ християни, излѣзо вѣнъ отъ всѣко тѣрпение и ако не са взематъ о врѣме потребните мѣрки, случайно може да произлѣзе едно неприятно приключение, съ тия прекръстители. Владѣстътъ е длѣжна да предпазва всѣка неприятностъ, която може да се случи.

Прѣди нѣколко дни Г. Н. Т. Обретеновъ въ Русе, билъ повиканъ чрѣзъ жандаринъ въ полицията, но той поискалъ да му се испрати призовка, като му се предизвѣсти защо се вика; по поводъ на това, немедлено билъ отданъ подъ сѫдъ на Мировий Съдия и осъденъ на 20 лева глоба! — Г. Н. Т. Обретеновъ е билъ народенъ поборникъ, съ четата на Ботева е миналъ Дунава да се бори за свобода; уловенъ отъ турци билъ биде испратенъ на заточение въ Акия, гдѣто стоя нѣколко години въ запданитъ. Съѣдъ склучванието на мири и той билъ освободенъ, и днесъ си исплаща грѣховетъ, които вижда са не

е можалъ да исплати въ Азиатските тъмници!

Съобщаватъ ни че отъ много села изъ Раховски окръгъ, наслението като се известило за изменението на избирателния законъ, испратило протести до Държавния съветъ въ София.

Преданията въ Русенските училища, още не биле поченали; учениците отиватъ и се връщатъ а и 5 септ. минава! Защо става това тъй, непитайте, заподо пъма кой да ви отговори.

Мнозина питатъ, защо не излязя въ „Свѣтлина“, когато срокът на спиранието и отдавно истече? Действително че тръбвало вече пакъ да свѣтне „Свѣтлина“, за която мнозина сѫ си заплатили напрѣдъ паричките. Какво чака, да не сѫ ѝ арестувала въ Черната джамия?

Извѣстяватъ ни изъ Тутраканъ, че на 30 того съдътъ свършилъ и на молебна, единъ отъ учителите излѣзъ да сказва слово и когато припомнилъ народните имъни, които нашия народъ претеглилъ отъ турците поганци и гърци, словото му се грабналъ отъ Н... и той билъ принуденъ да сѣззе отъ мъстото си. По поводъ на това, станало шумъ и народа се разотипелъ.

Извѣстяватъ ни изъ Ески-Джумая, че прѣди нѣколко дни тамъ засѣдавалъ Шуменския окр. съдъ, който разглеждалъ угловинното дѣло възбудено отъ бившия Ески-Джум. окр. управителъ Ивановъ, срѣщу нѣколко граждани и чиновници, за гърбъ правели моабетъ, пѣли и играли; съда като увидялъ че обвинението е безосновно и че обвиняемите не сѫ извършили никакво престъпление, което да подлежи на наказание, оправдалъ съвѣршено сичките обвинени. Дописника похвалила Шуменския окр. съдъ за безпристрастната му пресъдка, особено прокурора Г. Т. Шишкова, който най-справедливо заприщавалъ умишлено обвинените граждани. — Слава на подобни съдници!

На 3-ий того престигна въ градъ и изъ Виена презъ Букурецъ Н. Блаженство Екзарха. За превознанието му отъ Гюргево на Русчукъ бѣше испратено особено параходче, на Дунава го посрѣдниахъ сичките свѧтиеници и др. чиновници.

Предъ два дни престигна изъ Цариградъ въ Русе Г. П. Цаневъ Бъл. агентинъ при Портата и пакъ замина на поста си.

Говори са че Н. Височество княза, щѣль да дочака високия си гостъ Сръбския князъ Милана въ Русе.

Когато князъ Богориди посетилъ гр. Сливенъ, жителите му подали единъ адресъ, въ когото го молили за намалението на данъкътъ имъ, който билъ много тежъкъ за тѣхъ и затова не го заплатили.

Изъ Касасина известяватъ, че на 28 Авг. египтяните силно нападнали отъ двѣ старши на английските позиции, но били отблъснати. Битката се продължила. Англичаните изгубили около 100 души мъртиви и ранени.

По-главните точки отъ прокламацията на редакторъ-издател Т. Х. Станчевъ

циата на Султана, съ която прогласява Араби паша за бунтовникъ сѫ следующите:

Портата счита Хедифа Тификъ-паша като единственъ застъпникъ на Султана въ Египетъ, който не слуша неговите заповѣди, подлеожи на наказание. Араби паша направи злодѣяние, за гдѣто се повдигна противъ мѣстните установления. Осъзъ това наруши мира, онито че явната безопасностъ, причини смърть и пропасть на много лица.

Оеждava са, за гдѣто утвърждаване Александрийските крѣости, а съ това запланяване английската флота и принуди Англия като приятелска сила на Портата, да бомбардира Александрия, бѣзъ да послуша заповѣдта че то на Султана за да спре утвърждаването.

Намѣренето му е било, да направи превратъ, за да задоволи своите себични и честолюбиви планове. Съ тѣзи си не-законни постъпки, причини на Портата голѣми неприятности. На самия Портъ посланикъ Дервишъ паша е казалъ, че ще гърми и върху самата турска войска въ случаи ако го нападне, юто е твърдъ дръжко и безобразно. Противъ общъщанието си, че ще са покори, разви въстанническо знаме, а като постъпва така, Араби паша самъ себѣ си положи въ това положение, да бѣде провъзгласенъ за бунтовникъ.

Портата протестирала за непрестанното въоружение и агитации, които ставали въ Гърция.

Въ Александрия англичанетъ обѣсили единого египтянина, който убилъ двама англичани; народа нападнали на стражата, възълъ трупа на обесения, съ намѣрене да го балсамиратъ и провъзгласятъ за свѣтъ.

Въ Румания се извършило едно досъда чудо дѣло. Около 28 души селяне, които като немогле да си заплатятъ данъка, биле извадени за проданъ отъ чиновниците на публиченъ търгъ! Правителството като се известило за това, исключило отъ служба виновните чиновници и ги дало подъ съдъ.

ЯВНА БЛАГОДАРНОСТЬ.

Русенското благотворително дружество „Съединение“ честъ има, да изрази публично сърдечната си благодарностъ къмъ Г-да Димитър Нойковъ изъ г. Разградъ 4 лева и книгата „Донъ Бихотъ“. — П. Андреевски Съдъ. Приставъ въ г. Разградъ 8 лева, — Ат. Ив. Поповъ и Станю Нидѣловъ тоже изъ г. Разградъ 4 лева и Георги Николовъ изъ г. Разградъ 4 лева.

Дано са последва примѣра на горните подарители къмъ ново създаденото читалище.

Предѣдателъ Савва Г. Драгидаровъ.
Секретарь: С. И. Саламановъ.

ЯВНА БЛАГОДАРНОСТЬ

Поповското читалище „Съгласие“ публично изявява благодарностъта за следующите подаръни на читалището къмъ Г-да Димитър Нойковъ изъ г. Разградъ 4 лева и книгата „Донъ Бихотъ“. — П. Андреевски Съдъ. Приставъ въ г. Разградъ 8 лева, — Ат. Ив. Поповъ и Станю Нидѣловъ тоже изъ г. Разградъ 4 лева.

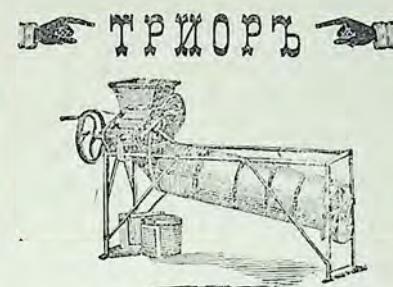
Дано са последва примѣра на горните подарители къмъ ново създаденото читалище.

Предѣдателъ: С. Топаловъ

ОБЯВЛЕНИЕ

Подписаній честъ имамъ да обява на почитаемата публика (на интересуващи ся) за знаніе, че продавамъ следующите дюкянни въ гр. Русе на Александровската улица два дюкяни подъ № 166, и 168, и едно кахфене подъ № 170, въ сѫщата улица четири дюкяни подъ № № 400, 398, 396, и 394, и въ Николаевската улица на Русе два дюкяни подъ № № 727 729, и четири бараки подъ № № 737, 739, 741, и 743, и единъ дворъ за ханъ задъ Бараките, въ сѫщата улица единъ дюкянъ подъ № 704 и единъ ханъ съ 17 одаи и кахфене подъ № 764, и около хана 13,—14, дюкяни и една къща съ 6 одаи надъ поница, 4 одаи на земята и други 2 одаи и плевня съ конюшни сичките въ единъ творъ и една голѣма прекрасна градина въ гр. Русе №. Муса махмал. Желающите г-да да купятъ отъ гореноменатитъ недвижими имоти ведно или на по отделно; могатъ да се отнесатъ за споразумение при мене въ Николаевската улица на гр. Русе въ дюкяна ми Но. 737.

Керимъ Х. Алиевъ

Машина за пречистване жито отъ прѣсть, слама, къклица и др. тая машина е направена цѣла отъ металъ. Намира се за проданъ въ разни величини при Г. Алекс. Венслеръ въ Русе улица Княжеска. — Цѣни умѣрени. — При същата се намиратъ и други земедѣлчески машини, преса за смазване и исцѣждане гроздие, както и френски камани за воденици и др. потреби за една мелница.

НОВА КНИГОПРОДАВНИЦА ВЪ ВРАТЦА.

Ищамъ честъта да извѣстя на почитаема публика, особено на г-да книжарите, че отворихъ въ гр. Вратца частна книгопродавница, въ която ще приемамъ за проданъ съ комисиона разни книги. Умолявамъ г-да книжарете, както и сичките издадели на разни книги, да ме удостоятъ къ довѣрето си.

Симеонъ Л. Подбалкански.

28 Августъ 1882 г.

Вратца.

ПЪЗБСТИЕ.

Свищовското училищно настоятелство се нуждае отъ единъ учитель, който да преподава френски язикъ въ четири класно реално училище. — Желающите да занематъ това място, нека се отнесатъ че по скоро за споразумение до училищното настоятелство.

Свищовъ 2 Септемвр. 1882.

ОБЯВЛЕНИЕ.

Домъ № 1556 находящъ се въ махалата Голѣмий Варошъ улица „Бара“ близо до Печатницата на Спаса Попова, съдържащъ двѣ отдѣлния за живѣніе на двѣ фамилии, всѣкое отдѣление съ по двѣ стани за живѣніе, куйна, мутвакъ и понница както и доста голѣмъ дворъ, всичко въ добро състояние, неподлежащо на никаква поправка, продава се изъ свободна ръка.

Желающите да го купятъ, нека заповѣдатъ за споразумение при Т. Илиева быв. Секретарь на Русенската полиция, живущий въ сѫщия домъ.

На 5-ий того Благодѣтелното дружество „Съединение“ въ Русе, ще представи въ честъ на Н. Височество княза, драмата

„ИЛЮ ВОЙВОДА“

Представлението ще стане въ салона на Иванъ Газурковъ и ще почне часътъ по 8 въчеръта. — Цѣни умѣрени.

Русчукъ скоро-печатница „Славянинъ“.